

BØRN OG UNGE
Aarhus Kommune

SMG

SAMTALE MELLEM
GENERATIONER

HÅNDBOG TIL SMG

SMG – SAMTALE MELLEM GENERATIONER

– en trivselsfremmende indsats i Aarhus kommune

HÅNDBOG TIL SMG

INDHOLD

1. Baggrund for SMG	2
1.1. Samarbejde	2
1.2. Hvorfor SMG?	2
2. Tilgange og teoretisk grundlag	3
2.1. Aarhus Kommunes forebyggelsesstrategi	3
2.2. Aarhus Kommunes Børne- og Unge politik	5
3. Forventninger til instruktører	7
3.1. Udviklingsdage for instruktører	7
3.2. Supervision	8
3.3. Ny instruktør	9
4. Udvikling og Drift af SMG	9
4.1. Data	10
4.2. Økonomi	10
4.2.1. Aflønning af instruktører	10
4.3. Den røde tråd	11
5. Afvikling af et SMG arrangement	11
5.1. Oversigt over temapakker	12
5.2.1. Tidsplan:	13

1. BAGGRUND FOR SMG

SAMTALE MELLEM GENERATIONER (SMG), er et trivselsfremmende tiltag, som sætter fokus på dialogen som bærende element i et udviklende og konstruktivt samspil mellem forældre og unge. Formålet er gennem dialog at fremme forståelsen mellem unge og forældre, samt give de unge viden om og parathed til, at begå sig i ungdomslivet.

1.1. Samarbejde

Aarhus Kommune - herunder MBU og MSB - samt Østjyllands Politi, har siden 1996 haft et tæt samarbejde omkring SMG. Dette samarbejde skaber mulighed for tværfaglig rekruttering af instruktører med hhv. en lærer, pædagog, socialrådgiver eller politi baggrund.

Instruktørernes opgave er at forberede og facilitere SMG-arrangementer for alle skoler i Aarhus Kommune. Hvert SMG-arrangement er af en varighed på 2½ time og afvikles som et kriminalpræventivt aftenmøde mellem undervisere, forældre og elever på 7, 8 eller 9. årgang.

1.2. Hvorfor SMG?

SMG som metode er en indsats man fremadrettet ønsker at satse på i SSP samarbejdet, hvorfor ambitionen er at nå ud til så mange udskolingsklasser som muligt i Aarhus Kommune. Der ses et stort behov for at skabe dialog både blandt de unge. Blandt unge og forældre og blandt forældre og lærere. Potentielt anses SMG indsatsen for at kunne være med til at skabe en refleksion som kan styrke samarbejdet, trivslen og den sociale kapital blandt unge, ml. unge og forældre og ml. unge, forældre og skole, for derved at minimere risikoadfærd.

2. TILGANGE OG TEORETISK GRUNDLAG

SMG-indsatsen bygger på Aarhus Kommunes strategier og politikker. Derudover er indsatsens data og-vidensbaseret.

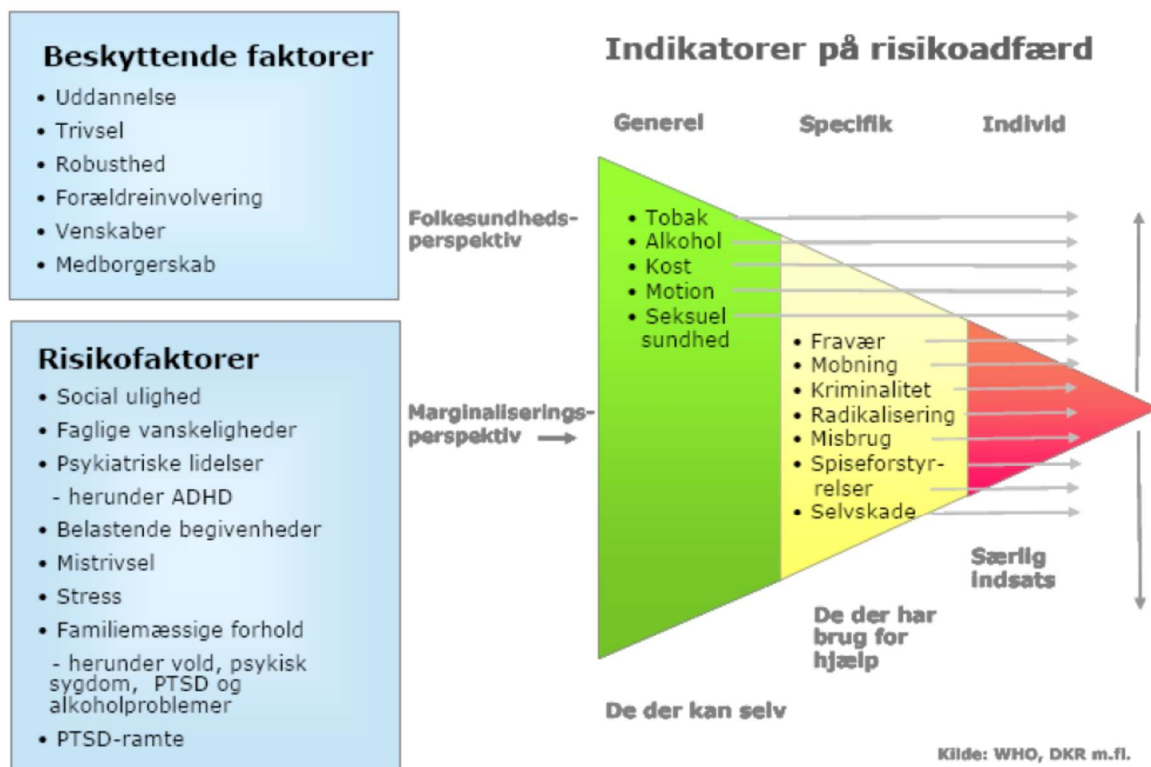
2.1.Aarhus Kommunes forebyggelsesstrategi

Forskning i forebyggelse og udsathed viser en klar statistisk sammenhæng mellem symptomer på mistrivsel og risikoadfærd. Ved at udnytte sammenhængen mellem adfærdsformer og koblingen til de bagvedliggende faktorer, skabes forudsætningen for den størst mulige effekt i det forebyggende arbejde. Derfor har Aarhus Kommune udarbejdet en model (vedtaget af Byrådet juni 2012) til en fælles forebyggelsesstrategi til brug i arbejdet med børn i 0-18 års alderen.

Forebyggelsesstrategien er således grundlaget for alt arbejde med børn og unge i Aarhus kommune som sigter mod at mindske mistrivsel og risikoadfærd.

- Den samler politikker, handleplaner og indsatser rettet mod enkeltstående problematikker
- Den understøtter Børn og Unge-politikkens vision og fire effektmål: forældresamarbejde, læring og udvikling, rummelighed samt sundhed og trivsel.

Modellen tager afsæt i WHO's model for en bredspektret og helhedsorienteret forebyggende indsats, hvor man operer med tre niveauer for forebyggelse: den generelle, den specifikke og den individuelle.

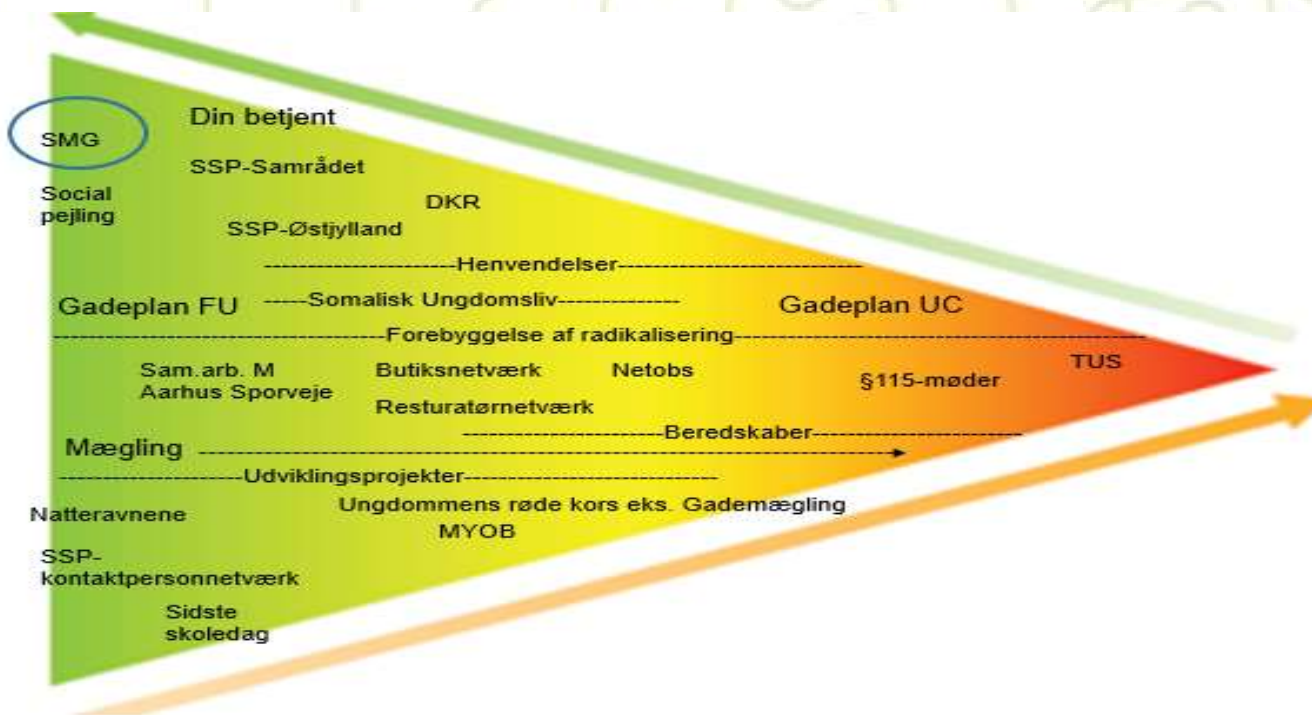

Der arbejdes med fire principper for forebyggelse:

Forebyggelse for alle

- Forebyggelse på tværs af alder og problemstillinger
- Forebyggelse styrker beskyttende faktorer og begrænser risikofaktorer
- Forebyggelse for den enkelte, fællesskabet og de institutionelle rammer

Modellen kan ligeledes bruges til at skabe en sammenhængende, helhedsorienteret, systematisk og koordineret indsats, der sikrer struktur i forebyggelsesindsatsen i et 0-18 års perspektiv. Modellen kan således anvendes til at anskueliggøre de forskellige indsatser i SSP regi. Se nedenstående:

2.2. Aarhus Kommunes Børne- og Unge politik

På byrådsmødet d. 16. december 2015 vedtog byrådet en ny børne- og ungepolitik for Aarhus Kommune.

Børne- og ungepolitikken udgør den fælles vision og det fælles værdigrundlag for arbejdet med børn og unge i hele Aarhus Kommune. Det er desuden den byrådsbeslutning, der skal understøtte helhedstænkningen i alle indsatser for børn, unge og deres familier bosiddende i Aarhus Kommune. Børne- og ungepolitikken skal altså bidrage til, at sammenhængen mellem almene tilbud og tilbud for børn og unge med særlige behov styrkes. For medarbejderne i Aarhus Kommune er politikken retningsanvisende og forpligtende. Den skal skabe en tydelig ramme for og opbakning til arbejdet med børnene og de unge.

Politikken er blevet til i en inddragende proces, hvor en lang række forskellige aktører har bidraget med deres tanker, forslag og formuleringer.

Børne- og ungepolitikken har særligt fokus på fire områder:

- Forebyggelse og tidlig indsats
- Mere og bedre viden om, hvad der virker
- Tættere samarbejde med forældre
- Hele bysamfundet som parter

Det grundlæggende i Aarhus Kommunes arbejde med børn er: Læring & udvikling, fællesskaber og sundhed & trivsel. På mange måder er de hinandens forudsætninger – det er svært at forestille sig læring uden trivsel, trivsel uden fællesskaber og fællesskaber uden udvikling.

For at nå målene for børnene og de unge skal vi som kommune gå nye veje med afsæt i det, der virker. Vi skal blive bedre til at engagere og rådgive forældrene, til at inddrage det omgivende samfund og bruge ressourcerne på nye og bedre måder. Samtidig skal vi sikre, at de nødvendige kompetencer til at

løfte opgaverne er til stede i organisationen. Vi skal derfor både fastholde og tiltrække dygtige medarbejdere. SMG-indsatsen, med dens metodegrundlag og faglige ståsted, er således en aktiv medspiller i relation til at understøtte og omsætte denne politik til praksis.

3. FORVENTNINGER TIL INSTRUKTØRER

Som instruktør i SMG er det væsentligt at evne at facilitere en dialog mellem unge og deres forældre. Det er i denne sammenhæng essentielt at man er i stand til 1) at sikre at alt udveksling foregår på sober og konstruktiv vis samt 2) at egne "synsninger" og holdninger ikke påvirker et SMG-arrangement.

Man skal desuden være bekendt med relevante strategier og politikker som eksisterer på BU området i Aarhus kommune således man kan agere efter Aarhus kommunes værdigrundlag som bygger på: Tålmodighed, troværdighed, og respekt.

De instruktører som er tilknyttet SMG har til opgave at forberede og facilitere ca. 12 SMG-arrangementer pr. år. Til hvert arrangement tilknyttes der to instruktører, der som udgangspunkt deltager med hver deres faglighed.

3.1. Udviklingsdage for instruktører

At være instruktør i SMG betyder at man skal kunne skabe rum for en udviklingsfremmende dialog ml. parter af vidt forskellige alder, etniciteter og samfundslag. Man kan komme til at stå i spændingsfelter med konfliktfyldt og til tider udfordrende emner hvorfor det at være instruktør kræver stor omstillingsparathed og tilstedeværelse. Disse kompetencer skal løbende understøttes og vedligeholdes.

Der afholdes derfor årligt 4 udviklingsdage for instruktørteamet med fokus på løbende at skabe rum og dialog for dels vidensdeling og opkvalificering i forhold til forberedelse og facilitering af SMG-arrangementerne. Som instruktør i SMG forventes der deltagelse i disse udviklingsdage.

Formålet med dagene er løbende at kvalitetssikre og harmonisere SMG som indsats. Én gang årligt vil én af disse udviklingsdage dog blive afholdt i samarbejde med andre SSP-indsatser i Aarhus Kommune. Herunder Social pejling, Radikaliseringsindsatsen, online radikalisering m.fl. Årsagen til dette er et ønske om at skabe sammenhæng og en rød tråd i de SSP-indsatser hvor der er tilknyttet eksterne instruktører. Disse dage vil blive anvendt til løbende at drøfte værdigrundlag, etiske overvejelser samt omsætning af Aarhus Kommunes forebyggelsesstrategi. At samle de forskellige instruktørkorps vil udover ovenstående skabe synergi, ensrettethed og en stærkere sammenhængskraft.

3.2. Supervision

Instruktørerne tilbydes 2 x 3 timers supervision årligt. Disse afholdes i grupper af 6 personer. Årsagen til dette er at give instruktørerne mulighed for at få sparring på deres praksis samt sikre et rum, hvor svære problemstillinger og udfordringer kan drøftes med hjælp fra projektledelsen for SMG. Formålet med supervisionen er m.a.o. at give instruktørerne mulighed for at udvide deres forståelses- og handlemuligheder i faciliteringen af SMG-arrangementerne, for derigennem at udvikle deres personlige, faglige og organisatoriske referenceramme. Formålet er også at den enkelte instruktør får et rum hvor tanker, følelser, observationer og behov bliver taget alvorligt, ved at de bliver set og hørt. Supervision er m.a.o. en pædagogisk samtaleform som er styret af en fælles kontrakt instruktørerne imellem.

Igennem supervisionen for instruktørerne således mulighed for at tale om og bearbejde de reaktioner der ofte sker hos den professionelle i kontakten og spillet med andre, samt få øje på de "blinde pletter" der forhindrer kontakten. Resultatet af supervisionen kan således være at man både er bedre i stand til at være autentisk tilstede, afgrænse sig og både se og høre bedre.

Supervision foregår i hold på tværs af instruktørgruppen. Skulle der opstå behov for yderligere supervision aftales dette ml. den enkelte instruktør og projektlederen for SMG-indsatsen.

De organisationer som indgår i samarbejdsaftalen, vil således have medarbejdere som løbende indgår i kompetenceudviklingsseancer som giver dem redskaber og viden som de samtidig kan bruge i den daglige praksis i deres ordinære jobfunktioner.

3.3. Ny instruktør

Opkvalificering af nye SMG-instruktører foregår ved sidemandsoplæring ved at deltage i en række arrangementer med øvede instruktører. derudover skal man, som instruktør, sætte dig ind i de forskellige procedurebeskrivelser.

4. UDVIKLING OG DRIFT AF SMG

SMG drives af den afdeling i Magistraten for Børn og Unge der hedder Pædagogik, Undervisning og Fritid (PUF). Der er tilknyttet en projektleder til indsatsen som har det overordnede ansvar for SMG indsatsen og som varetager alt udvikling, dataindsamling, supervision og udviklingsdage. Derudover er der bistand fra anden konsulent i afdelingen således at de to konsulenter tilsammen står for alt logistik ifm. booking af SMG arrangementer. Aflønning af instruktørerne varetages dog af en assistent i sekretariatet. Ligesom det

samlede økonomiske overblik over SMG indsatsen også varetages fra controller i sekretariatet. Se i øvrigt procedurevejledningen i bilagsmaterialet.

4.1. Data

Der bruges de eksisterende data på området.

4.2. Økonomi

Et SMG-arrangement koster kr. 2445,00 (pris 2019). Dette beløb dækker et SMG-arrangement for en klasse med op til 28 elever og 2 instruktører. Hvis der ønskes et anderledes set up, f.eks. på tværs af en årgang, kan der sammensættes et arrangement, der passer til bestillerens ønsker og behov. Prisen vil ændre sig alt efter sammensætning og antal deltagere.

4.2.1. AFLØNNING AF INSTRUKTØRER

Instruktørerne modtager et honorar pr. SMG-arrangement, som de har afholdt. Pædagogik, Undervisning og Fritid (PUF) i Børn og Unge, står for denne aflønning. Instruktørerne modtager tillige kørselsgodtgørelse pr. kørte km efter gældende sats det pågældende år.

Jf. samarbejdsaftalen ml. parterne i. Aarhus Kommune og Østjyllands Politi stiller de forskellige organisationer deres medarbejdere til rådighed for bibeskæftigelse som instruktør i SMG-indsatsen. Derudover gives der medarbejderne frihed til at deltage i de påtænkte udviklingsdage og den planlagte supervision.

4.3. Den røde tråd

Der arbejdes på at de forskellige indsatserne, som udbydes i Børn og Unge regi, er sammenhængende og komplementerer hinanden. Intensionen er at sikre en rød tråd i de forskellige forebyggende indsatser.

5. AFVIKLING AF ET SMG ARRANGEMENT

Et SMG-arrangement består af flere elementer. Først og fremmest er det vigtigt have fokus på at det er metoden som skal bære indholdet. Dvs. det at facilitere og få skabt en dialog på tværs af elever og forældre. Instruktøren derfor fylde så lidt som muligt. Det betyder bl.a. at man under de forskellige oplæg skal huske at stoppe op og inddrage forsamlingen ift. input og refleksion.

Dernæst består et SMG-arrangement af **en generel del og af en specifik del**. Førstnævnte indgår i alle SMG-arrangementer, mens anden del skifter fra arrangement til arrangement afhængig af hvilket tema bestilleren har ønsket at stille skarpt på.

Den generelle del er et oplæg som skal få deltagerne til at overveje hvilke elementer der indgår i et godt ungdomsliv for derefter at, nuancere de enkelte dele og pointer i relation til den enkelte klasses konkrete virkelighed. Der vil være fokus på robusthed, risikofaktorer og beskyttende faktorer, forældrekompetencer mv.

Anden del består af én ud af fem nedenstående temapakker som bestilleren kan vælge imellem og som bl.a. bygger på en rapport som er udarbejdet på baggrund af en dataindsamlingsproces. Dette kræver at instruktørerne i højere grad end tidligere er nødt til at forberede sig før hvert arrangement.

5.1. Oversigt over temapakker

Temapakke	Titel	Beskrivelse
Temapakke 1	Sundhed	En temapakke som fokuserer på sundhedsbegrebet i bred forstand. Sundhed er mere end bare en snak om alkohol, cigaretter og stoffer. At have et sundt liv handler også om den kost du spiser, hvor meget motion du dyrker og det antal timers søvn du får om natten. Derudover kan problemstillinger i hjemmet, i skolen eller fritiden ligeledes være faktorer der spiller ind på det at have et sundt liv. Der er altså tale om en temapakke som tager afsæt i både en dialog om alkohol, tobak og rusmidler samt andre fysiske og psykiske dimensioner af vores liv
Temapakke 2	Sociale Medier	Hvad er det egentlig som foregår på de sociale medier og hvorfor er vores unge så optaget af det? Temapakken handler om det faktum at sociale medier fylder mere og mere i vores hverdag, men spørgsmålet er om det er for meget eller om vi kan påvirke hinandens normer og adfærd, så de sociale medier i alle sammenhænge kan spille en positiv frem for negativ og forstyrrende rolle i vores liv. Hvor meget skal forældrene bestemme og hvilke konsekvenser kan ens færden på internettet egentlig have? De unge spejler sig i de voksnes adfærd, men er de voksne opmærksomme på hvor meget de selv bruger de sociale medier i hverdagen? En temapakke som kort og godt omhandler problematikker, gevinster og udfordringer ved brugen af de sociale medier
Temapakke 3	Klassefællesskaber og Trivsel	En temapakke som tager udgangspunkt i det sociale liv i klassen. Hvad vil det sige at være en god ven? Føler alle sig som en del af klassen og trives eleverne med de roller og hierarkier som de hver især befinder sig i? Er det alles ansvar at eleverne i klassen trives? Og er der forskel på drillerier og mobning og hvordan løser man konflikter i forbindelse hermed? Alt sammen spørgsmål som denne temapakke stiller skarp på
Temapakke 4	Etik og Moral	Er det lovligt at åbne en andens post? Må man godt brænde det danske flag af eller hvad skal man gøre hvis man finder ud af at ens bedste kammerat har stjålet en scooter? Denne temapakke har fokus på de etiske og

		moralske dilemmaer man som ung kan støde på. Ved vi egentlig alle hvad der er lovligt og hvad der ikke er lovligt? En temapakke som handler om marginalisering, risikoadfærd og moralsk fordømmelse m.m.
Temapakke 5	Fremtid og hvad så? (Denne temapakke er stadig under udvikling).	En temapakke som fokuserer på overgangen fra folkeskole til ungdomsuddannelserne. Hvilke udfordringer møder man i relation til fester, kærester, alkohol, sex mv. Hvilke valg og fravalg står man over for ift. venskaber, uddannelse osv. Og hvordan påvirker kulturforandringen og disse valg ens trivsel?

5.2. Indhold af et SMG-arrangement

5.2.1. TIDSPLAN:

1. Kl. 18.30-18.45: **Præsentation af formål med arrangementet**
2. Kl. 18.45-19.00: **Tjek ind**
3. Kl. 19.00-20.30: **Generelt oplæg om: Et godt ungdomsliv**
 - Hvad er væsentligt for at have et godt ungdomsliv?
 - Overblik over elementer

Den valgte temapakke

- Data for den pågældende klasse
 - Dilemmaøvelse ud fra case (Film)
 - Oplæg med fakta
4. Kl. 20.30-20.50: **Dialogkort**
 5. Kl. 20.50-21.00: **Tjek ud.**